

25.1.2001

POTILAAN TUNNISTAMINEN JA NÄYTTEENOTON KUITTAUS

Laboratoriotutkimuksen luotettavuuden perusta on, että näyte on otettu oikeasta potilaasta oikeaan putkeen. Laboratorion näytteenottaja varmistaa ennen näytteenottoa potilaan henkilöllisyyden. Varmistus tehdään tavallisimmin kysymällä potilaalta itseltään nimi ja henkilötunnus. Potilaalta, joka ei pysty tähän vastaamaan, tarkistetaan nimi ja henkilötunnus rannekkeesta tai osaston henkilökunnalta. **Potilailla on oltava ranneke tunnistamista varten.**

Laboratoriohoitaja tarraa näyteputket vasta näytteenoton jälkeen. Tällöin hän vielä tarkistaa, että putkiin kiinnitettävät tarrat ovat kyseisen potilaan tutkimuspyyntö-tarrat. Mikäli veriryhmä- ja sopivuuskoe otetaan saman-aikaisesti, osaston hoitohenkilökunnan on **aina** varmistettava potilaan henkilöllisyys omalla nimikirjoituksellaan tutkimuspyyntökorttiin.

Laboratoriossa on otettu käyttöön näytteenoton kuittausjärjestelmä 1.5.2000. Tarvittaessa voidaan atk:lta selvittää näytteenottaja, ja mahdolliset näytteenottoon liittyvät epäselvyydet voidaan käydä läpi kyseisen näytteenottajan kanssa.

Osaston itsensä ottamia näytteitä ei toistaiseksi kuitata. Osastolle itselleen jää vastuu siitä, että näyte on otettu oikeasta potilaasta analyysin vaati-maan putkeen. **Kun esimerkiksi sairaanhoitaja ottaa näytteet arteriakanyylista, hän vastaa siitä, että ne ovat juuri kyseisen potilaan näytteet.** Meilahden sairaalan joillakin osastoilla on ollut laboratorion toivomuksesta käytäntönä merkitä näytteet ottaneen nimikirjaimet tutkimuspyyntötarroihin. Näytteenoton kuittausjärjestelmän käyttöönoton jälkeen vaaditaan nimikirjoitus ainoastaan veriryhmä ja sopivuuskokeen yhteydessä.

Helene Markkanen
erikoislääkäri
HYKS-Laboratoriodiagnostiikka
poliklinikan laboratorio
puh. 471 73855

Sirpa Sirén
osastonhoitaja
HYKS-Laboratoriodiagnostiikka
poliklinikan laboratorio
puh. 471 72647